

Lärare kan vara bra, trots lärarutbildningen

| av Christina Trygg

Utbildningsministern och skolutredningar betonar vikten av behöriga lärare i skolan. Men ingen verkar bry sig om hur dessa behöriga lärare utbildas.

JAG GILLAR ATT FÖRMEDELA kunskap, leda och inspirera andra. Jag har arbetat på en skola som assistent men snabbt dragits in i undervisande uppgifter. Jag har haft ledaruppdrag i föreningar. Många har sagt till mig att jag borde bli lärare. Jag började tro det själv. Det var alltså inte så konstigt att jag sökte mig till lärarhögskolan hösten 2000.

Jag läser just nu min sjätte termin på lärarhögskolan i Stockholm och tillhör därmed den sista kull som går ut den gamla utbildningen. Det jag skriver kunde alltså vara historia, men kontakter med andra studenter ger mig förhoppningar om att det som är fel i den gamla utbildningen knappast har löst sig med den nya. Ständigt talas det om att Sverige behöver fler lärare, platserna ökas. Men sällan diskuteras det HUR utbildning till lärare går till. Jag är inte ensam om att tycka att den utbildning vi erbjuds är under all kritik. Och det verkar inte bli bättre i den nya utbildningen. Och det verkar inte vara bättre på andra ställen i landet. Vad är felet?

Hittills har hela min utbildning varit en katastrof, besvikelserna har avlöst varandra och till slut har jag blivit så avtrubbad att jag faktiskt inte förväntar mig att någonting kan gå rätt till.

Jag valde att börja på lärarhögskolan i Stockholm för den musikinriktning som bara finns där. Efter första kursen började besparingarna och vi fick därför färre undervisningstimmar per poäng. Och inte nog med det: den undervisning vi erbjuds ges ofta av obehöriga lärare och ligger i allmänhet på en låg nivå. Inte bara kraven på lärare är låga, även kraven på oss studenter är låga eller inga: det räcker egentligen att vara närvarande och att tycka till för att få godkänt på en kurs. Jag har mycket svårt att tänka mig att undervisningen kan sägas ligga på högskolenivå.

Men min främsta kritik vill jag rikta mot lärarhögskolans utbildningsledning och administration, ansvariga för utbildningens uppläggning, teoretiskt och praktiskt.

HOS SCIENTOLOGERNA...

Redan under första terminen skulle jag ha fyra veckors praktik. Nyinflyttad till Stockholm och omedveten om vilka krav man kan ställa på sin högskola placerades jag med en kurskamrat på en scientologskola. Förbryllade vände vi oss till den praktikansvariga från lärarhögskolan, som tog oss där ifrån och erkände att skolan inte hade kollats upp i förväg. Var det en engångsföreteelse? Då kunde man ju tro att erbjudanden om att själv ordna bra och meningsfull praktik skulle välkomnas med öppna armar. Men icke – det visade sig senare vara uteslutet.

Jag har uppfattat att studenter har rätt att få den information som behövs för att man ska kunna planera sina studier. Är man student på lärarhögskolan lär man sig snabbt att man ska vara glad över om man överhuvudtaget får schemat för en kurs innan kursstart. Det är lätt att ta studiepoäng – men man kan inte vara så säker på att de skrivs in någonstans! Jag blev i somras nekad fortsatt studielån från CSN på grund av att mina poäng inte blivit inskrivna, och jag fick därför sitta och ringa runt till person efter person på lärarhögskolan (alla skylldes på varandra) för att reda ut problemet. Sex veckor senare fick jag ett mail från lärarhögskolan där det stod att misstaget var åtgärdat.

Jag har under många tillfällen funderat över att hoppa av utbildningen eftersom den är så dålig, men fortsatt för att jag faktiskt vill bli lärare. Ett tag funderade jag också på att ta en termin ledigt och fundera över min framtid, och gick därför till min utbildningsledare för att se vilka möjligheter som fanns. I min enfald trodde

”Det är lätt att ta studiepoäng – men man kan inte vara så säker på att de skrivs in någonstans!”

jag väl på det som sägs att Sverige behöver lärare och att lärarhögskolan vill behålla sina studenter. Svaret var entydigt: Det fanns inga möjligheter att ha studieuppehåll en termin.

TID FÖR JOBB

Men det finns fördelar också: ganska snart efter start på lärarhögskolan upptäcker man att man har mycket fritid. Det är fullt möjligt att sköta ett omfattande deltidsarbete bredvid, med tanke på lärarhögskolans låga krav på oss studenter. Privat har jag haft den inte ovanliga situationen att flytta runt och runt för att ha någonstans att bo. En period hade jag så dyr hyra att jag inte klarade upp det. Det hade kört ihop sig så att min ekonomi var för "bra" för att få studiemedel men för dålig för att klara mina utgifter på. Jag ville ta en termin ledigt för att komma till rätta. Istället fick jag en massa kända förslag: hyra ut ett rum i lägenheten (19m²!), eller att låta någon som jag "tyckte om väldigt mycket" flytta in hos mig och skjuta till med hyran. Jag försökte bita ihop och lyckades lösa situationen trots dessa råd. Jag fortsatte på lärarhögskolan.

En ljusglimt fanns det: den valbara terminen, det är då lärarhögskolans studenter fritt får välja vad de vill läsa och inrikta sig på under en hel termin – 20 p! Jag skulle tveklöst välja någon kurs som gick på Stockholms universitet för att känna att jag går på högskola och inte en förlängd skola. Jag hade också fått smak för universitetsstudier under en tidigare kurs om 5 p i samhällskunskap.

Inför denna termin fick vi en tunn katalog med ett tunt kursutbud och ett brev från antagningsnämnden på lärarhögskolan där det stod hur vi skulle gå till väga för att välja, vi fick också ett telefonnummer till lärarhögskolans växel om det var så att vi hade några frågor.

Jag saknade kurser i samhällskunskap, (eftersom det är min inriktning) och ringde lydigt till växeln, men där hade man ingen aning om vem jag skulle vända mig till. Till slut fick jag tag i min utbildningsledare, jag hade min tunna katalog med mig, vilket gjorde henne glad eftersom hon "inte ens hade tittat i den". Hon sa att hon skulle anmäla mig till en kurs i samhällskunskap.

Några veckor senare kom beskedet: jag var antagen – till idrott 5 p! Varför detta och vad skulle jag göra resten av fördjupningsterminen? Jag ringde till min utbildningsledare och hon lovade att kolla vad som hänt. Efter två veckor ringde hon och sa att det var klart: jag skulle få läsa samhällskunskap. Jag blev glad och förvånad över att det för en gång skull ordnat sig med någonting på lärarhögskolan. Två dagar senare ringde en utbildningshandläggare på mitt mobilsvar och sa att samhällskunskapen hade utgått och att jag istället skulle få mitt tredje-handsval. Så fort jag hörde detta ringde jag lärarhögskolans växel och sökte personen ifråga. I växeln meddelade de att hon var sjukskriven för dagen (två timmar tidigare hade hon ringt mig!). Jag lämnade ett meddelande och blev uppringd två minuter senare. Hon lovade att skicka hem en ny katalog på kurser som fortfarande inte var fulla. Den katalogen har jag aldrig sett röken av.

KVALITETSKRAV?

Jag fortsatte att ringa lärarhögskolan, blev kopplad till 14 olika personer, ingenting hände. Min utbildningsledare föreslog till sist att jag skulle komma till lärarhögskolan så att hon och jag tillsammans kunde gå runt och hitta någon som kunde svara på mina frågor! Tre veckor senare ringde en person från lärarhögskolan och meddelade att jag får läsa svenska 20 p på universitetet, mitt andrahandsval, trots att kursen egentligen var full.

Så där kan jag fortsätta att berätta om mina vedomöror. Men den här terminen läser jag alltså svenska 20 p på universitetet, vilket är jätteroligt. Jag pluggar på kvällarna för det behövs, jag diskuterar det jag läser med andra och jag oroar mig för tentan (jag har bara haft en salstenta tidigare, men då fick vi ha böckerna med, trots 2,5 år på högskola!). Det känns äntligen som om jag är en riktig student!!!

Det sägs att bara behöriga lärare duger i skolan. Bli jag en bra behörig lärare så är det trots, inte tack vare, lärarutbildningen.

Christina Trygg (trygg_c@hotmail.com) studerar på lärarhögskolan i Stockholm.

